

поверненні колишнього злочинця до чесного життя як людини серед людей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Синьов В. М., Кривуша В. І. *Пенітенціарна педагогіка*. 2000.
2. *Актуальні проблеми сучасної пенітенціарної політики України : матеріали наук.-практ. конф., 25-26 травня 1995 р. Київ : РВВ КІВС. 168 с.*
3. Антонян Ю.М., Бородин С.В. *Преступность и психические аномалии*. Минск : Наука, 1987. 208 с.
4. Бандурка О.М., Трубников В.М., Яровий А. О. *Проблеми соціальної адаптації неповнолітніх, звільнених з виховно-трудоваих колоній*. Харків : Видавництво НУВС, 2003. 260 с.
5. Бархаленко Є.В. *Психолого-педагогічні аспекти вдосконалення процесу виховання неповнолітніх засуджених. Проблеми пенітенціарної теорії і практики*. 2000. № 5. С. 183 – 186.

УДК 378.011.3-051:6]:37.015.3:159.954

*Аліна Тітова
(Полтава, Україна)*

ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ЗДАТНОСТІ ГЕНЕРУВАТИ НОВІ ІДЕЇ (КРЕАТИВНОСТІ) У ПРОЦЕСІ ПРОЄКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті на основі досліджень різноманітних джерел розглянуто та проаналізовано формування у майбутніх учителів трудового навчання здатності генерувати нові ідеї (креативності) у процесі проєктно-технологічній діяльності, що дало змогу здійснити пошук нових підходів у розв'язання даної проблеми.

Ключові слова: *навчальний процес, професійна підготовка, технологічна освіта, вчитель технологій, проєктно-технологічна діяльність.*

The article, based on the research of various sources, considered and

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*

analyzed the formation of future labor education teachers' ability to generate new ideas (creativity) in the process of project-technological activity, which made it possible to find new approaches to solving this problem.

Keywords: *educational process, professional training, technological education, technology teacher, project-technological activity.*

Постановка наукової проблеми. Формування здатності генерувати нові ідеї у процесі проектно-технологічної діяльності майбутніх учителів трудового навчання набуває особливої актуальності в контексті впровадження проектної діяльності. Тому процес професійної підготовки вимагає кардинальних змін у напрямі розвитку їх художньо-творчих та креативних здібностей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значення генерувати нові ідеї у процесі проектно-технологічної діяльності показують у своїх роботах психологи і педагоги-дослідники, серед яких Н. Лосина, Б. Терещук, М. Корць, В. Мадзігон, О. Нагайчук, Л. Онищук, О. Коберник, М. Пелагейченко, В. Сидоренко, С. Сисоєва, А. Терещук, Г. Терещук, В. Яковлева, С. Ящук та ін.

Праці цих авторів являють собою сучасне теоретико-методологічне підґрунтя для визначення особливостей формування проектно-технічних компетенцій майбутніх учителів трудового навчання.

Метою статті є визначення шляхів формування у майбутніх учителів трудового навчання здатності генерувати нові ідеї (креативності) у процесі проектно-технологічної діяльності, та визначення умов котрі сприяють розвитку даного процесу.

Виклад основного матеріалу. Цілеспрямоване формування особистості, здатної до творчої ініціативи в усіх сферах людської діяльності -- найважливіше завдання, що стоїть сьогодні перед школою та учителями. Соціально-економічні умови життя змінилися, змінилася й

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*

парадигма національної освіти. Ставлення до творчості зумовлене швидким темпом зміни навколишніх параметрів. Для того, щоб пристосуватися до цих постійних змін, людям доводиться адаптуватися [3, с. 256]. Прагнення досягти цього призводить до формування здатності адекватно реагувати на обставини, що змінюються, це проявляється у вигляді дослідницьких і творчих думок, дій і вчинків. Дії, які слідують шаблону, що ґрунтується на набутих знаннях і відомих способах роботи, більше не відповідають вимогам адаптації до змін, а навпаки, жорсткі та некритичні моделі поведінки пригнічують творчість.

Через цю суперечність необхідно шукати інші нові способи викладання в середній школі, закладаючи основи для саморозвитку учнів, щоб випускники могли реалізувати себе в майбутньому дорослому житті.

Узагальнена творчість належить до цілеспрямованої діяльності людини зі створення нових цінностей, що мають соціальне значення. У психолого-педагогічній літературі самоактуалізація вважається максимальним розкриттям творчих здібностей. Творчі здібності, творчий потенціал - це інтегративна характеристика особистості. Його структура включає мотиваційний, інтелектуальний, комунікативний, світоглядний, моральний та естетичний елементи.

Дослідження питань, пов'язаних із формуванням проєктних технологій, компетентності майбутніх учителів трудового навчання має особливе значення у зв'язку з оновленням національних освітніх стандартів нових українських шкіл. Навчання в процесі фахової підготовки дає змогу впроваджувати новітні стандарти в галузі освіти "Технологія". Тому зміст професійної освіти майбутніх педагогів має забезпечувати формування їхньої проєктно-технологічної компетентності та культури. Як традиційно вважається, формування предметної проєктно-технологічної компетентності є насамперед гарантією

професійного розвитку особистості майбутнього вчителя трудового навчання [1, с. 295].

Загальні студентські проєкти та технічні заходи дають основний акцент на вдосконаленні шкільної освіти, теорії та методики її організації креативної діяльності вчителів трудового навчання, надаючи системного аналізу місця і ролі проєктно-технологічної діяльності в сучасній системі фахової підготовки майбутніх учителів. Незважаючи на актуальність проблеми формування здатності генерувати нові ідеї у процесі навчання студентів конструювання та проєктування ще не стало предметом самостійного педагогічного аналізу.

Для вирішення цих питань необхідно побудувати таку систему професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання, яка відповідає вимогам її креативної спрямованості і містить такі обов'язкові елементи:

1) органічний синтез освітньо-професійної підготовки з навчанням діяльності з генерування нових ідей (креативності) у процесі проєктно-технологічної діяльності згідно навчальним планам;

2) залучення студентів до проєктно-технологічної діяльності уже з першого курсу навчання; її безперервність та поетапність із постійним ускладненням креативних завдань;

3) тісний зв'язок діяльності з генерування нових ідей (креативності) у процесі проєктно-технологічної діяльності студентів з їхньою майбутньою фаховою практикою;

4) участь студентів не тільки у проєктно-технологічній діяльності, але й у впровадженні її результатів у виробничу педагогічну практику.

Висновки. Використання методів навчання студентів генеруванню нових ідей відповідно "пробуджує" ініціативу, розкриває творчі здібності особистості та дає змогу розвивати логіку мислення у професійному

напрямі. Разом з тим, освітній процес творчості в педагогічних вишах зумовлений особливостями формування проєктно-технологічних компетенцій майбутніх учителів трудового навчання, що викликають підвищену чутливість до оволодіння даним видом компетенцій, враховуючи вікові, психофізіологічні та інтелектуальні особливості майбутніх учителів трудового навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барбіна Є.С. *Формування педагогічної майстерності вчителя в системі неперервної педагогічної освіти. Неперервна професійна освіта / Є.С. Барбіна. - К., 2001. - 295 с.*
2. Нагорна Н. О. *Змістова характеристика поняття «проєктнотехнологічна компетентність» майбутніх вчителів технологій. Наукові записки / ред. кол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. Випуск 177. Частина II. Серія: Педагогічні науки Кропивницький РВВ ЦДПУ ім. Винниченка, 2019. С. 20 – 24.*
3. *Особітно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах: колективна монографія / [автори: В. Андрущенко, Н. Дівинська, Б. Корольов та ін.; за заг ред. В. Андрущенко, В. Лугового]. Київ: Педагогічна думка, 2008. 256 с.*

УДК 373.5 :377(477) «712»

*Лариса Саменовська
(Полтава, Україна)*

ПОЛІТЕХНІЧНА ОСВІТА: НОВІТНІЙ КОНТЕКСТ

Українське шкільництво пройшло складний шлях розвитку від повного заперечення досить конструктивного досвіду його організації у минулому до впровадження педагогічної спадщини під новими науковими назвами. Отже, в наш час виникає необхідність ґрунтовного й об'єктивного аналізу педагогічних надбань на предмет їхньої актуалізації й розвитку в умовах оновлення системи національної освіти. До здобутків вітчизняної педагогіки

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*